
DE KLOKKEN VAN WOUDENBERG

Op initiatief van de Stichting Oud Woudenberg wordt bij bijzondere gelegenheden in de gemeente in het vervolg naast de grote ook weer de kleine klok geluid. De grote dateert uit 1512, heeft een doorsnede van 131 centimeter en weegt 1360 kilo. De kleine weegt 194 kilo bij een doorsnede van 67,5 centimeter en dateert waarschijnlijk uit de 14de eeuw.

Vroeger werd de kleine klok dagelijks om 12 uur geluid, ongetwijfeld een restant van het zgn. Angelus luiden, dat in katholieke streken als zodanig is bewaard gebleven. Werd de bevolking vóór de reformatie door dit geluid ertoe aangespoord het „Engel des Heren” te bidden, na de reformatie bleef het luiden om 12 uur in gebruik als tijdsein. De mensen die op het land aan het werk waren of anderszins buitenshuis vertoefden, wisten dat het etenstijd was. In Loosdrecht heet dit luiden zelfs „de papklok”. De kleine klok had ook tot taak de bevolking te alarmeren wanneer er brand was.

's Zondags voor het begin van de kerkdienst, werd de

kleine klok getrokken twee minuten voordat de grote klok ophield te luiden. Dan beierden de klokken om en om: een zware en een lichte slag. Was de grote klok gestopt, dan luidde de kleine nog twee minuten alleen door.

Sinds de grote luiklok elektrisch wordt aangedreven, is het gebruik van de kleine klok in de vergetelheid geraakt. Deze wordt nl. nog met de hand bediend.

Op Oudejaarsavond 1982 echter is het oude luische-ma van grote en kleine klok in ere hersteld. Ook bij andere bijzondere gebeurtenissen wil men in Woudenberg weer met de twee klokken die in de 15de eeuwse toren hangen, gaan luiden.

C. S.

Lit.: K. C. van Lunteren, „De Woudenbergse torenklokken”, In: *Mededelingenblad Stichting Oud Woudenberg*, april 1983, en J. H. B. M. Haakman, „Klokluiden”, In: *Het gebruik van de Hervormde kerken in Utrecht, Groningen*, 1979 (Studies van het Instituut voor Liturgiewetenschap 4).

VERSCHEENEN

Zo juist is het nieuwe jaarverslag (nr. 6) van de restauratie vijf hervormde kerken in de binnenstad van Utrecht verschenen. In 1981 werd besloten de verslagen over de jaren 1979, 1980 en 1981 te combineren. Wegens de hoge kosten van uitgave werd men tot dit besluit genoopt.

Zoals we dat gewend zijn van Drukkerij van Rossum is ook deze uitgave weer prachtig verzorgd.

Na het verslag van de uitgevoerde werkzaamheden aan de Janskerk, de Buurkerk en de Domkerk zijn de volgende artikelen opgenomen:

„Bouwhistorische begeleiding Domkerk” (Th. Haakma Wagenaar);

„De bouwgeschiedenis van de St. Janskerk te Utrecht tot 1700” (G. W. C. van Wezel);

„De reconstructie van het houten tongewelf in de Janskerk” (W. Haakma Wagenaar);

„De vroegere schipkap van de Buurkerk te Utrecht” (G. Berends).

Het jaarverslag telt 183 bladzijden en bevat vele tekeningen en afbeeldingen (enkele in kleurendruk). Wie belang stelt in de restauratie van de vijf binnenstadskerken, zal dit jaarverslag zeker in zijn bezit willen hebben. De prijs is f 20,25 (inclusief portokosten). Afgehaald aan het kerkelijk bureau van de Hervormde Gemeente, Bernadottelaan 11, te Utrecht, behoef men slechts f 15,- te betalen.

STICHTS-HOLLANDSE BIJDRAGEN

Uit de serie *Stichts-Hollandse Bijdragen* zijn nog verkrijgbaar:

Woerden 600 jaar stad	f 35,00
Bodegraven 1672	f 2,95
50 jaar HBS Woerden	f 10,00
Album Woerden 1873	f 18,50
Bibliografie Montfoort	f 30,00
Atlas van het Stichts-Hollands Grensgebied in de 19e eeuw	f 10,00
Harmelen, Kasteel, Kerk en Kerspel (beperkte voorraad)	f 32,50

De Stichts-Hollandse Historische Vereniging heeft ook nog enkele exemplaren van het Kaartboek van het Groot-Waterschap van Woerden in voorraad. Prijs f 55,00.

Bovenstaande boekwerken kunt u bestellen bij A. J. Straver - Leidsestraatweg 120 - 3443 BZ Woerden - telefoon 03480-1 56 22.

De hiergenoemde prijzen zijn afhaalprijzen. Op per post toegezonden boeken worden portokosten berekend.